

Katedra sociální práce FF UK

Sociálně právní ochrana dětí

19. ÚNORA 2024

Cílem předmětu je seznámit vás se systémem sociálně právní ochrany dětí (SPOD) v ČR a vybavit vás základními dovednostmi pro práci s dětmi.

PODMÍNKY ATESTACE

Písemný test
(teorie + řešení
modelové
kazuistiky)

Plnění úkolů
samostatně
nebo ve skupině
(až 5 bodů navíc)

PRVNÍ ÚKOL ZA 3 BODY

Vypracování videokurzu KARTA KID, který učí včas identifikovat ohrožené děti a poskytuje konkrétní nástroje, jak těmto dětem efektivně a citlivě pomoci.

<https://www.kartakid.cz/>

TERMÍN: 11. 3. 2024

SOCIÁLNĚ PRÁVNÍ OCHRANA DĚTÍ

- Ochrana práva dítěte na příznivý vývoj a řádnou výchovu
- Ochrana oprávněných zájmů dítěte, včetně ochrany jeho jmění
- Působení směřující k obnovení narušených funkcí rodiny
- Zabezpečení náhradního rodinného prostředí pro dítě, které nemůže být trvale nebo dočasně vychováváno ve vlastní rodině

*Dle zákona o sociálně právní ochraně dětí
č. 359/1999 Sb., §1*

- Náleží bez ohledu na státní občanství všem dětem, které se nacházejí na území České republiky – rozdíl spočívá pouze v rozsahu poskytované SPOD (§2); odpovídá čl. 2 Úmluvy.
- Předpoklad, že dané skutečnosti trvají takovou dobu, že je třeba situaci vhodným způsobem řešit. Pokud by se jednalo o jednorázovou záležitost, musela by být takové intenzity, že by mohla nepříznivě ovlivnit vývoj dítěte.

Obecnými orgány určenými k výkonu SPOD jsou orgány SPOD.

Obecní úřady a újezdní úřady

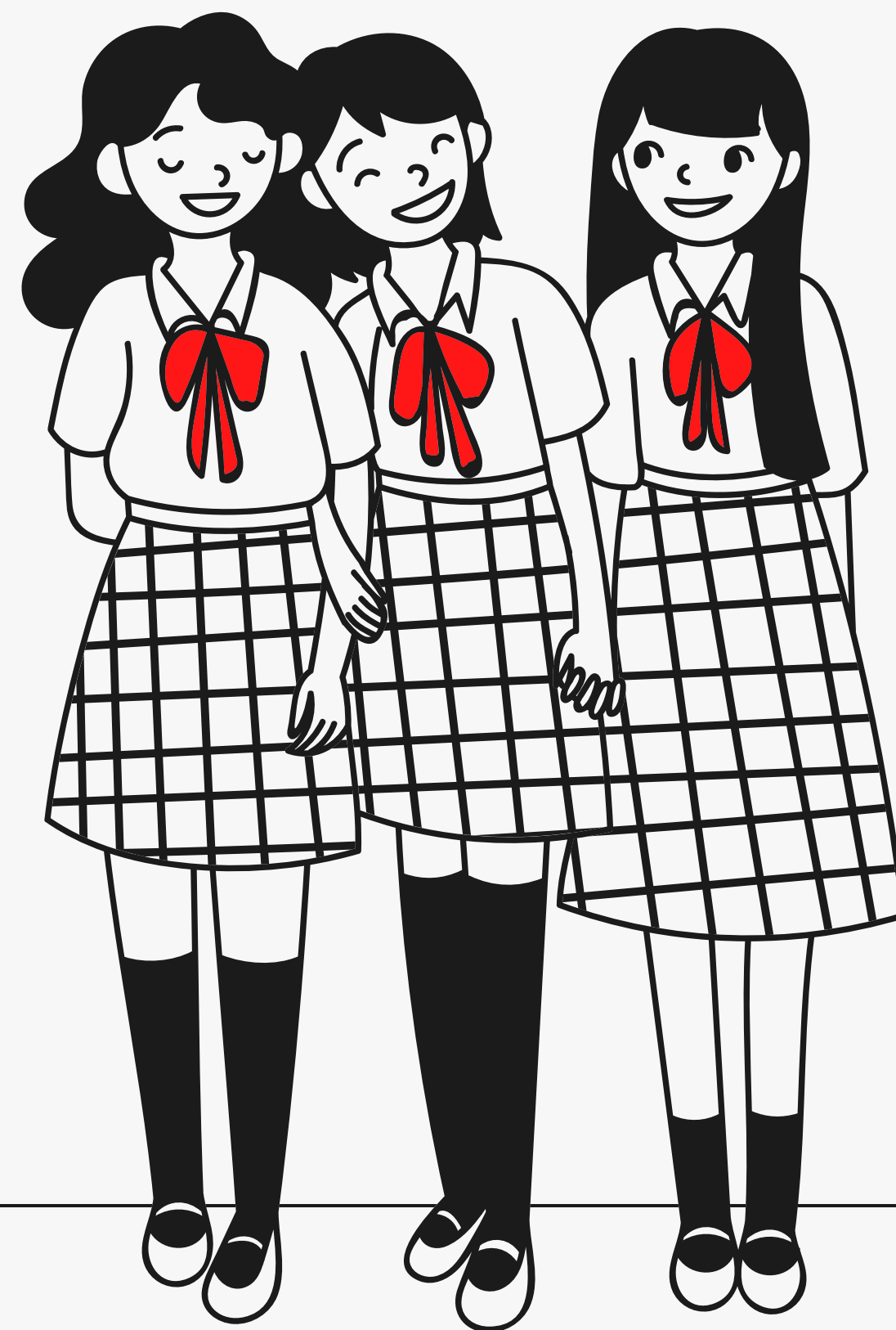
Obecní úřady obcí s rozšířenou působností (na nich odd. SPOD, tzv. OSPOD)

Krajské úřady (v Praze Magistrát hl. m. Prahy)

Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV)

Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí (ÚMPOD)

Úřad práce – krajské pobočky a pobočka pro hl. město Prahu

PRINCIPY SPOD

- Nejlepší zájem dítěte, prospěch a blaho dítěte, ochrana rodiny, rodičovství a právo dítěte na péči a výchovu rodičů.
- Participace.
- Stát je odpovědný za ochranu dětí, nicméně nenahrazuje plnění povinností a odpovědnost rodičů.
- Deinstitutionalizace, upřednostňování NRP před péčí ústavní.
- Ohled na žádoucí kontinuitu ve výchově dítěte a na jeho etnický, náboženský, kulturní a jazykový původ.
- Subsidiarita.
- Multidisciplinarita.

REALITA OSPOD

mediální obraz - soudružka Zubatá

dvojznačnost rolí, vysoká míra nejistoty
a rizika

administrativní přetížení

vliv organizační kultury

ZÁKLADNÍ VÝCHODISKA

reflexivita a reflexivní přístup

odpovědná profesionalita

pozitivní přístup k zapojování klientů

pozitivní přístup k multi spolupráci

SEBEPÉČE

OTÁZKY

LASKAVÁ DISKUZE

REFLEXE

ZDROJE

- Burdová, E., Novotná, V., Riedlová Jurková, J. Zákon o sociálně právní ochraně dětí s komentářem. Praha: ANAG, 2022.
- Jochmannová, L. Trauma u dětí: Kategorie, projevy a specifika odborné péče. Praha: Grada, 2021.
- Langmeier, J., Krejčířová, D. Vývojová psychologie. Praha: Psyché, 2006.
- Matoušek, O. a kol. Strategie a postupy v sociální práci. Praha: Portál, 2022.
- Matoušek, O. a kol. Dítě traumatizované v blízkých vztazích. Praha: Portál, 2017.
- Matoušek, O. a kol. Děti a rodiče v rozvodu. Praha: Portál, 2015.
- Matoušek, O. a kol. Podpora rodiny. Praha: Portál, 2014.
- Matoušek, O., Pazlarová, H. Hodnocení ohroženého dítěte a rodiny. Praha: Portál, 2010.
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí.
- Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník.

Kateřina Hejnová
katerina.hejnova@ff.cuni.cz